

АНАЛІЗ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ЗА ДЕРЖАВНОЮ ПРОГРАМОЮ «ДОСТУПНІ ЛІКИ»

Назаркіна В.М., Куриленко Ю.Є., Гужва Д.В.

Національний фармацевтичний університет, м Харків, Україна

daryaguzhva@gmail.com

Нажаль, смертність від серцево-судинних захворювань складає 65% від загальної смертності населення в Україні. Відповідно до статистичних даних, на діабет II типу страждає один мільйон людей. Це у 6 разів більше, ніж на діабет I типу (інсулінозалежний). Хворих на бронхіальну астму зареєстровано понад 210 тис. Здебільшого, це діти та молодь.

Пріоритетність надають лікуванню цих хвороб, оскільки саме вони найбільше впливають на показники смертності населення або суттєво знижують якість життя пацієнта проте ефективно лікуються на амбулаторному рівні. Лікування потребує чималих коштів, не кожен українець може собі це дозволити. Для рішення цього питання держава у квітні 2017 року запровадила урядову програму «Доступні ліки», а саме можливість для кожного громадянина України отримати лікарські засоби, які покращать якість його життя, зможуть запобігти виникненню ускладнень та передчасній смертності.

Детальне вивчення роботи урядової програми «Доступні ліки» в аптечних мережах м. Харків.

Матеріали – наукові публікації, власний досвід роботи в аптеці, що відпускає «Доступні ліки», методи – опитування, аналіз, спостереження, експеримент.

Доступні ліки — програма уряду з повної або часткової оплати з державного бюджету країни певних лікарських засобів. Механізм відшкодування вартості ліків (реімбурсації) поширюється на серцево-судинні захворювання, діабет II типу та бронхіальну астму. Чинний на сьогодні Реєстр лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню, затверджений наказом МОЗ України від 13.02.2020 р. №316 "Про затвердження Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації, станом на 07 лютого 2020 року", налічує 257 торгових найменувань, з яких 68 препаратів відшкодовується державою на 100%. Аналіз проведено для діючого на сьогодні Реєстру.

За урядовою програмою рецепти спочатку виписувались тільки у паперовій формі, але з 2019 року отримати рецепт можна тільки в електронній формі. Це пояснюється тим, що запровадження електронних рецептів та електронної звітності дозволяє швидко обробляти інформацію та відкрито демонструвати її для громадськості в режимі реального часу.

Майже 84% виписаних електронних рецептів на препарати в рамках програми реімбурсації були погашені аптечними закладами.

Однак залишається ряд невирішених питань, з якими я особисто стикнулась під час роботи в аптечній мережі з програмою «Доступні ліки», зокрема на початку року: тривале підписання договору з аптечними мережами, технічні збої в роботі програми, проблеми із введенням 16-значного коду. До того ж, належну увагу слід приділити проблемі, що із введенням

електронних рецептів провізор не має одразу можливості оцінити наявність лікарського засобу у даній аптеці, значно збільшився час обслуговування споживача (за рахунок обробки електронного рецепта), що в результаті викликає наявність великих черг. Ще однією проблемою є відсутність можливості часткового погашення рецепту, а також труднощі з повним забезпеченням аптеки ліками в рамках програми. Окрім того, аптечні заклади повідомляють про такі проблеми, як неправильне виписування е-рецептів лікарями, потреба у додаткових співробітниках в аптеці, необхідність отримання цифрових підписів.

Таким чином, нами проведено дослідження сучасного стану та основних проблем в організації та реалізації урядової програми «Доступні ліки». З одного боку, програма ефективно працює, в результаті зменшилися негативні наслідки неконтрольованого самолікування хворих на серцево-судинні захворювання, покращилося забезпечення ЛЗ хворих на діабет II типу та бронхіальну астму. Але урядова програма потребує певного удосконалення як з точки зору технічного та програмного забезпечення, так і в аспекті нормативно-правового врегулювання.